

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tas-7 ta' Frar, 2012

Appell Civili Numru. 9/2011

Decizjoni tal-Arbitru Numru 026/11 fl-ismijiet:-

Mandy Delia (3656A)

vs

Direttur tas-Sigurta` Socjali

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Illi fis-16 ta' Frar 2011 l-Arbitru ppronunzja s-segwenti decizjoni fl-ismijiet premessi: -

"L-Arbitru:-

Deher M' Grace Xerri u S Meilaq għad-Direttur.

Meta ssejjah l-appell, dehret l-appellant. Deher ukoll ir-rappresentant tad-Dipartiment.

Deher J Balzan, Spettur fid-Dipartiment tal-Frodi ta' Beneficci u Investigazzjoni li pprezenta r-rapport u li gie spjegat lill-appellanti. L-appellanti stqarret li xtaqet li jkollha traduzzjoni tieghu bl-Ingliz.

L-Arbitru jagħmel referenza ghall-appell Numru 325/10 u anke f' dan l-appell, l-Arbitru hu tal-fehma li d-decizjoni tad-Dipartiment kienet gustifikata u għalhekk dan l-appell għandu jigi michud”.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Mandy Delia datat 17 ta' Marzu 2011 fejn talbet lill-Qorti sabiex *in vista* tal-aggravji minnha mressqa tilqa' l-appell tagħha u dan billi tirrevoka u thassar is-sentenza appellata.

Rat li dan l-appell gie appuntat għas-smigh għas-seduta tat-12 ta' Ottubru 2011.

Rat ir-risposta tad-Direttur Generali (Sigurta` Socjali) datata 6 ta' Ottubru 2011 a fol. 6 tal-process fejn għarragunjet hemm indikati ssottometta li d-decizjoni tal-Arbitru hija gusta u timmerita konferma u għalhekk l-appell interpost għandu jigi michud bl-ispejjeż taz-zewg istanzi kontra l-appellanti.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fit-12 ta' Ottubru 2011 fejn meta ssejjah l-appell dehret Dr. Nadya Fiott għad-Direttur appellat u rappresentant tal-istess u l-appellanti Mandy Delia u Dr. Joseph Ellis għall-istess. Id-difensuri tal-partijiet trattat l-appell u l-appell gie differit għas-sentenza għas-7 ta' Frar 2012; u tat-2 Frar 2012 fejn il-kawza giet differita għas-sentenza għas-7 ta' Frar 2012.

Rat l-atti kollha tal-istess kawza inkluz id-decizjoni tal-Arbitru fl-ismijiet premessi datata 16 ta' Frar 2011.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi l-aggravju tal-appellanti huwa li fis-sens li ma kienitx gustifikata d-decizjoni tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali li jnehhilha l-beneficcji tas-Sigurta' Socjali li hija kienet tibbenifika minnhom, ghaliex hija biddlet ir-residenza tagħha biss ghaliex giet sforzata tagħmel dan, peress li minhabba dizgwid ma' uliedha hija spiccat bla post fejn toqghod b'dan li bejn il-5 ta' Dixcembru 2009 u t-2 ta' Marzu 2010 hija spiccat tħix temporanjament mal-ex kunjugi tagħha, bla qatt ma kien hemm rikonciljazzjoni, izda xorta wahda hija baqghet tiforma familja ghall rasha, ghaliex kienet hija li pprovdiet ghall-għejxien tagħha u allura ma għandhiex titlef id-dritt li tibqa' tircievi l-beneficcji li kienet tircievi.

Illi mill-atti processwali jirrizulta li l-appellanti kienet legalment separata minn zewgha permezz ta' kuntratt datat 11 ta' Gunju 1998 u kienet beneficcarja tal-Għajnuna Socjali sad-19 ta' Marzu 2010 wara applikazzjoni li saret minnha u fejn kienet indikat li toqghod ma' binha fil-fond 12, Casa Delia, Triq Marija Addolorata, Paola.

Illi izda fis-27 ta' Frar 2010 giet informata li ma kienitx intitolata izqed ghall-istess beneficċju ghaliex id-Direttur tas-Servizzi Socjali ma kienx sodisfatt li hija kienet qed tiforma familja ghall rasha u/jew li qed tabita fl-indirizz mogħti minnha.

Illi hija appellat minn din id-decizjoni u jidher li l-Arbitru irrefera f'din id-decizjoni ghall dak li kien deciz fil-kaz bejn l-istess partijiet f'Decizjoni 25/11 (Numru tal-File tal-Arbitru 325/10 fejn jidher li nstemha J, Balzan Spettur fid-Dipartiment tal-Frodi ta' Bennificji li kien hejja rapport fuq l-appellanti u fejn kienet qed toqghod.

Illi minn dan ir-rapport jidher li l-appellanti sostniet li hija kienet għamlet zmien tħix f'Farmhouse, Vjal Santa Lucija, Paola, u dan ghaliex il-fond fejn kienet toqghod 12, Casa Delia, 12, Triq Marija Addolorata, Paola, ma' baqax

tagħha ghaliex kien saru proceduri fuqhu mill-Bank u llum huwa ta' certi Brady Scerri.

Illi għalhekk kellha tmur toqghod f'parti mill-istess fond li kien garaxx bin-numru 11, Casa Delia, Triq Marija Addolorata, Paola, u wara marret tħix ma binha 75, Triq San Guzepp, Paola, izda kien inqala' xi disgwid bejniethom u kellha tmur toqghod appuntu fil-fond Farmhouse, Vjal Santa Lucija, Paola.

Illi mir-rapport jidher li car li ghalkemm hija marret tħix f'dak il-fond *per forza magguri*, jew inkella ghaliex ma kellhiex post iehor fejn toqghod, ingħad ukoll li “*I-ispettorat huwa tal-fehma wkoll li ghad li hija u s-Sur Martin Delia qegħdin jħixu taht saqaf wieħed, huma qegħdin jagħmlu hekk b'mod separat. Jirrizulta wkoll li l-ghada ta' I-ispezzjoni s-Sinjura Mandy Delia marret tavza lid-Divizzjoni tas-Sigurta' Socjali li gegħħda tabita f'A. Farmhouse, Vjal Santa Lucija, Paola*”.

Illi mela jirrizulta li effettivament l-appellanti naqset mill-tinforma lid-Dipartiment bi bdil tal-indirizz tagħha, u dan huwa kontra dak li jiddisponi **I-artikolu 97 (b) tal-Kap. 318** u l-kontra l-kondizzjoni mposta fl-applikazzjoni tagħha għal tali benefiċċju li hija kellha tavza lid-Dipartiment b'kul bdil ta' cirkostanzi, u allura dan jinkludi l-post fejn toqghod.

Illi ma hemmx dubju li tali regoli huma imperattivi u għandhom jigu osservati sabiex l-istess benefiċċarji jibqghu intitolati li jircieu l-benefiċċji li huma intitolati għalihi, u l-osservanza tal-istess hija mehtiega fil-kazijiet kollha, u għalhekk d-d-decizjoni tad-Direttur, la darba teknikament l-appellanti kienet naqset li tinforma b'dan l-izvilupp lid-Dipartiment, kienet gustifikata.

Illi izda jingħad li meta sar l-appell quddiem l-Arbitru l-appellanti kienet mhux biss irregolat il-posizzjoni tagħha, kif jidher mill-istess rapport, izda jirrizulta wkoll li effettivament hija baqqhet tifforma familja ghall rasha, ghaliex ma kienitx qed tigi mantnuta min hadd u ma kellhiex il-mezzi sabiex tmantni lilha nfisha, u l-posizzjoni tagħha dwar l-indirizz kienet regolarizzata. Fil-fatt ir-

rapport stess li kien hemm quddiem l-arbitru, jikkonferma t-tezi tal-appellanti, li kienet sabhet f'diffikultajiet mhux zghar, u allura l-Arbitru kelli bl-applikazzjoni tal-principji ta' gustizzja u ekwita', li bihom huwa marbut li jimxi skond id-disposizzjonijiet tal-**artikolu 108 (9) tal-Kap. 318**, jiddeciedi li l-appellanti ma tkomplix tigi penallizata bit-telf ta'dik l-ghajnuna u/jew bir-refuzzjoni tal-beneficcji li hija kienet irceviet, u dan peress li huwa kelli l-kwadru komplet quddiemu. Għandu jkun hemm bilanc bejn il-kollaborazzjoni rikjestha mill-ligi li tista' twassal lill min ma josservahiem għal-dannu u bejn il-fatt li minn jiggudika għandu jagħmel dan b'ekwita' u gustizzja, u "m'għandux jadotta r-rigur tas-summum jus u l-inflessibilita' ta' disposizzjoni partikolari tal-ligi fejn ic-cirkostanzi prezenti liliu jkunu, entro l-ligi, jissugerixxi l-adozzjoni ta' soluzzjoni diversa u anqas rigida" ("Julie Vassallo vs Direttur tas-Sigurta' Socjali" – A.I.C. (PS) – 5 ta' Marzu 2010).

Illi applikati dawn il-principji ghall-kaz in ezami jidher li l-Arbitru f'dan il-kaz adotta posizzjoni rigida meta ha in konsiderazzjoni biss il-fatt li l-appellant bidlet il-post tar-residenza tagħha mingħajr ma informat tempestivament lid-Dipartiment, izda meta l-kaz gie quddiemu, gew spjegati d-dettalji kollha tal-kaz, inkluz li l-appellant kienet irregolarizzat ruhha mad-Dipartiment u wkoll li hija dejjem baqghet tifforma familja għal rasha, u bhala tali kienet u ghada bi dritt li tircievi tali beneficcju. L-Arbitru għalhekk ezami biss aspett wieħed tal-kaz, u mhux il-kwadru kollhu u certament li dan għamlu kontra l-principji legali, u fuq kolloġx dak ta' gustizzja u ekwita'.

Illi għalhekk in vista ta' dan din il-Qorti qed tirrevoka d-decizjoni tal-Arbitru datata 16 ta' Frar 2011, u konsegwentement id-decizjonijiet tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali datati 25 u 27 ta' Frar 2010 fis-sens għalhekk li l-appellant għandha tibqa' tircievi l-beneficcji tal-Għajnuna Socjali li hija kienet qed tircievi u ma għandha tirrifondi lura l-ebda ammont li hija ircievet bhala beneficcju nkluz dak relattiv għall-perjodu bejn is-7 ta' Marzu 2009 sad-19 ta' Marzu 2010.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta'** u **tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad ir-risposta tal-appell tal-appellat id-Direttur Generali (Sigurta' Socjali) datata 6 ta'Ottubru 2011 biss in kwantu l-istess hija nkonsistenti ma' dak hawn deciz, **tilqa' l-appell interpost mill-appellant Mandy Delia fir-rikors tal-appell tagħha datat 17 ta' Marzu 2011 b'dan li qed tirrevoka u thassar id-decizjoni tal-Arbitru fl-ismijiet "Mandy Delia vs Direttur tas-Sigurta' Socjali" datata 16 ta' Frar 2011 (Nru. Tal-File tal-Arbitru 325A/10 – Nru. Tal-File DSS 500/10) ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi b'dan li konsegwentement din il-Qorti qed tirrevoka d-decizjonijiet tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali datati 25 u 27 ta' Frar 2010 b'dan ghalhekk li l-appellant għandha tibqa' tircievi l-benefiċċji tal-Għajnejn Socjali li hija kienet qed tircievi u ma għandha tirrifondi lura l-ebda ammont li hija rceviet bhala benefiċċju nkluz dak relattiv ghall-perjodu bejn is-7 ta' Marzu 2009 u d-19 ta' Marzu 2010.**

Illi stante n-natura tal-kaz l-ispejjez ta' dan l-appell jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----